

telu- ja esitelmätilaisuuden kansakoulunopettajille sekä suorittamaan kahvitarjoilusta aiheutuneet kustannukset lautakunnan käyttövaroista (Khn jsto 10. 10. 6 475 §).

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennusten suunnitelmat ja kustannusarviot. Kaupunginhallitus päätti kehottaa lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia välttämään rakennusten suunnitelmien ja kustannusarvioiden pyytämistä rakennusvirastolta ennen kuin rakennusten sijainti ja huonetilaohjelma oli tyydyttävästi selvitetty sekä alistamaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi sellaiset muutokset ja lisäykset hyväksyttyihin suunnitelmiin, jotka oleellisesti lisäsivät rakennuskustannuksia. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa kiinnittämään huomiota siihen, että työselitykset ennen rakennustyön aloittamista tarkistetaan entistä huolellisemmin, siten ettei niissä esiinny aiheettomasti rakennuskustannuksia lisääviä materiaalivalintoja ja työnsuoritustapoja (20. 12. 3 525 §, ks. s. 45).

Kaupungin omistamien rakennusten hallinnon ja hoidon järjestäminen, ks. s. 228.

Rakennusten katoissa sallittavan pienimmän kaltevuuden määrääminen. Kaupunginhallitus päätti määrätä kaupungin rakennusten kattojen pienimpinä kaltevuuksina käytettäväksi seuraavia kaltevuuksia:

<i>Kateaine</i>	<i>Kaltevuus</i>
Kattotiili:	
ilman falssia	> 20°
falssattuna	> 15°
Pelti: kaksinkertainen falssi	> 10° (= n. 1 : 5)
Imeytetty bitumihuopa	1 : 4 — 1 : 1.5
Sirotteellinen bitumihuopa:	
yksinkert. sileä huopa, puualusta, näkyvä naulaus	1 : 4 — 1 : 1.5
s:a, peitetty naulaus	1 : 5 — 1 : 1.5
s:a, kiinnityslistoilla	> 1 : 3
kaksinkertainen huopa	> 1 : 10 à 1 : 12
Asbestisementti:	
yksinkertainen	> 20° (= n. 1 : 2.5
kaksinkertainen	> 15° (= n. 1 : 3.5
aaltolevy	> 15° (= n. 1 : 3.5

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä, että rakennuksissa tulee olla tarkoituksenmukaiset räystäät (28. 3. 985 §).

Lumenaajossa käytettävien yksityisten autojen vakuuttaminen. Yleisjaosto kehotti yleisten töiden lautakuntaa tutkimaan mahdollisuuksia lumenaajoa suorittavien yksityisten autojen vakuuttamiseksi niiden vahinkojen varalta, joita niille saattaa sattua kaupungin lumenkaatopaikoilla.

Vielä yleisjaosto päätti kehottaa järjestelytoimistoa harkitsemaan miten kaupungin käytössä mahdollisesti vaurioituvien autojen tarkastus olisi ennen niiden korjaamista suoritettava. Samoin olisi tutkittava miten ko. korjauksista aiheutuvat laskut olisi tarkastettava, jotta kaupunki ei joutuisi maksamaan vauriokustannusten yhteydessä mahdollisesti suoritettavien muiden korjausten kustannuksia (Khn jsto 9. 5. 5 773 §).

Työturvallisuusorganisaation toteuttaminen rakennusvirastossa. Rakennusvirastoa kehoitettiin työturvallisuustoiminnan 7 §:ssä mainitussa järjestyksessä asettamaan työturvallisuuselimet talorakennusosastolle, katurakennusosastolle, puhtaanapito-osastolle, puisto-osastolle, hankintaosaston varastoille, Hernesaaren korjauspajalle ja Toukolan työpajalle yhden kuhunkin, siten että työturvallisuuselimen asetetaan osaston määräämään, työturvallisuustoiminnan kannalta tärkeimpään työkohteeseen (15. 11. 3 124 §).

Rakennusvirasto. Kaupunginhallitus päätti julistaa kaupunginarkkitehdin viran uudeleen haettavaksi viran mukaisin palkkaeduin ja siten, että sanottua virkaa jo hakeneiden henkilöiden hakemukset otettaisiin virkaa täytettäessä huomioon ilman uutta hakemusta. Virkaan valittiin sittemmin II apul. kaup. arkkit. Lauri Pajamies (19. 1. 161 §, 22. 3. 907 §).

Seuraavat rakennusviraston virat päätettiin julistaa haettavaksi, siten että hakijoilla oli oikeus esittää myös omat palkkavaatimuksensa: talorakennusosaston yliarkkitehdin virka ja II apulaiskaupunginarkkitehdin virka (28. 6. 1904 §, 5. 7. 2046, 2047 §).

Puhtaanapito-osaston apulaispuhtaanapitopäällikön virka päätettiin edelleen jättää täyttämättä 31. 12. saakka sekä palkata osastolle tilapäinen insinööri 33. palkkaluokan mukaisin palkkaeduin 1. 7. — 31. 12. väliseksi ajaksi (28. 6. 1951 §) sekä toimistoapulainen 1. 2. — 31. 12. väliseksi ajaksi 10. palkkaluokan mukaisin palkkaeduin, siten että ko. viranhaltijalle myönnettäisiin 1. 7. lukien yhden palkkaluokan tasokorotus (26. 1. 219 §).

Kaupunginpuutarhuri Bengt Schalinille päätettiin pyynnöstä myöntää ero virastaan 1. 1. 1957 lukien (13. 12. 3442 §).

30. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva, 1. 1. 1957 avoimeksi tuleva kaupunginpuutarhurin virka päätettiin julistaa haettavaksi, hakuaikana 30 p (30. 8. 2326 §).

Virkkaa oli hakenut mm. apul. kaup. puutarh. Juhani Tuuri, joka oli anonut erivapauden myöntämistä, syystä että hän ei täyttänyt virkaan valittavalle asetettuja pätevyysvaatimuksia. Kaupunginhallitus päätti, koska erivapauden myöntämiseen apul. kaup. puutarh. Tuurille ei ollut laillisia edellytyksiä, ettei mainittu anomus antanut aiheetta enempään toimenpiteisiin. Samalla kaupunginhallitus päätti julistaa sanotun viran uudelleen haettavaksi, sen jälkeen kun viran palkkaus olisi uudelleen tarkistettu. Lisäksi kaupunginhallitus päätti määrätä puutarha-arkkit. Bengt Schalinin viransijaisena hoitamaan kaupunginpuutarhurin virkaa 1. 1. 1957 alkaen toistaiseksi ja kunnes virka olisi täytetty ja siihen valittu olisi ryhtynyt sitä hoitamaan, kuitenkin kauintaan 1. 7. saakka. Palkkalautakuntaa kehoitettiin päättämään, kuinka suuri osa virkaan kuuluvasta palkasta Schalinille olisi viransijaisuusajalta eläkkeen lisäksi suoritettava (13. 12. 3443 §).

V:n 1957 talousarvioehdotukseen päätettiin merkitä tarvittava määräraha toisen 23. palkkaluokkaan kuuluvan tp. työntutkijan palkkaamiseksi rakennusvirastoon ja yhden puolipäivätyötä suorittavan, 13. palkkaluokkaan kuuluvan toimistoapulaisen palkkaamiseksi rakennusviraston kansliaosastolle (20. 9. 2521 §).

Kaupunginhallitus päätti, että talorakennusosaston rakennusinsinöörien Pentti Aallon ja Aatos Saarion sekä arkkit. Ossi Leppämäen kanssa tehdyt palkkausta koskevat sopimukset saatiin purkaa sekä että heille saatiin suorittaa 1. 1. lukien virkasäännön mukaiset palkkaedut (28. 3. 994 §, 12. 4. 1164 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin tarkistamaan rakennusviraston palveluksessa työsuhteissa olevien rakennusmestarien palkkaus 1. 1. 1955 lukien, siten että heidän alin palkkansa olisi 18. palkkaluokan mukainen (26. 1. 215 §).

Koska kaupungin ja Helsingin Kunnantöntekijäin Keskusjärjestön välisten palkkatariffineuvottelujen yhteydessä sekä myöhemmin käydyissä epävirallisissa neuvotteluissa 16. 12. 1955 oli todettu, että palkkalautakunnan 21. 3. 1951 antama ohje oli edelleenkin voimassa ja että yövartijan palkka voitiin laskea siten, että aputyöntekijän palkasta vähennetään ensin 10 % ja että näin saatuun uuteen ohjetuntipalkkaan lasketaan 10 %:n aikatyölisä, mikäli ao. yövartija täyttää aikatyölisää koskevan määräyksen asettamat edellytykset, jolloin täysi työkykyisyys on arvosteltava yövartijan työn mukaan, kaupunginhallitus päätti, kumoten palkkalautakunnan 3. 1. tekemän päätöksen, kehottaa rakennusvirastoa menettelemään em. tavalla (12. 1. 59 §, 2. 2. 313 §, ks. v:n 1951 kunn. as. kok. s. 276, 283).

Merkittiin tiedoksi lääninhallituksen ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset eräiden viranhaltijain erottamista ym. koskevista valituksista (2. 2. 308 §, 27. 9. 2604 §, 16. 8. 2183 §, 30. 8. 2325 §, 15. 11. 3128 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rakennusviraston maksamaan pääluottamusmies Ville Horttanaiselle normaalituntuneilta lasketun tuntiansion mukaisen palkan 19.—22. 9. väliseltä ajalta, jolloin hän oli osallistunut Suomen Kunnantöntekijäin Liiton edustajana Pohjoismaiden kunnantöntekijäin yhteistyöjärjestön vuosikokoukseen (1. 11. 2961 §).

Samaten saatiin pääluottamusmies Otto Päiviselle suorittaa normaalituntuneilta lasketun tuntipalkan mukaisesti palkka ajalta 7. 10. — 3. 11., jolloin hän oli osallistunut Kiljavan Ammattiyhdistysopistolla pidettyihin luottamusmieskursseihin (1. 3. 657 §, 4. 10. 2666 §).

Merkittiin tiedoksi, että Helsingin hovioikeus ei ollut katsonut aiheelliseksi muuttaa

raastuvanoikeuden päätöstä, jolla rakennusviraston tiliosaston ent. kassanhoit. Brita Mutanen oli tuomittu väärinkäytöksistään (25. 10. 2 871 §).

Yleisjaosto oikeutti rakennusviraston teettämään erällä viranhaltijoillaan ylityötä 200 tunnin enimmäismäärän ylittäen (Kh. jsto 8. 2. 5 222 §, 24. 10. 6 572 §, 28. 11. 6 726 §).

Tilapäinen apul. kaup. ins. Lemmitty Salmensaari ja insinöörit Erkki Katajisto, Erkki Nuutila ja Aatos Saario sekä rak. mest. Ahti Ahlmaa oikeutettiin käyttämään omaa autoaan virkatehtävissä tavanmukaisin ehdoin (23. 2. 563 §, 16. 2. 484 §, 8. 3. 746 §, 28. 3. 984 §).

60 vuotta täyttäneelle puhtaanapito-osaston päällikölle Bror Axille päätettiin yleisten töiden lautakunnan puolesta ojentaa kukkalaite, josta aiheutuvat kustannukset saatiin suorittaa lautakunnan käyttövaroista. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa lautakuntaa vastaisuudessa noudattamaan sananmukaisesti kaupunginhallituksen v. 1948 (ks. s. 146) tekemää päätöstä, joka koski onnittelu- ja surunvalittelusähkeiden lähettämistä (11. 10. 2 689 §, 25. 10. 2 875 §).

Kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 1 mmk talosta Mannerheimintie 22—24 rakennusviraston talorakennusosastolle luovutetun huoneiston muutostöitä varten (6. 9. 2 361 §) sekä 1.7 mmk Lasipalatsissa olevien jäädytysluonnetilojen kunnostamista varten talorakennusosaston toimistotiloiksi (20. 9. 2 491 §).

Kaupunginhallitus päätti ehdollisesti merkitä 700 000 mk:n määrärahan v:n 1957 talousarvioon Kolmas linja 4:ssä olevan tiilisen varastorakennuksen kunnostamista varten talorakennusosaston varastoksi (27. 9. 2 555 §).

Opetus- ja sairaala-asiajn johtajan huoneessa oleva W. Lönnbergin maalaus n:o 20 päätettiin siirtää talorakennusosastolle apul. kaup. arkk. Lauri Pajamiehen huoneeseen (Kh. jsto 11. 1. 5 085 §).

Toukolan konepajan tulipalossa vaurioituneen varastorakennuksen korjaustöitä varten myönnettiin 1.1 mmk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (13. 9. 2 457 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan *sanoma- ja aikakauslehtien tilaamista* koskevan alistetun päätöksen siten muutettuna, että seuraavat lehdet oli jätettävä tilaamatta: katurakennusosastolle Suomen Kunnallislehti, puisto-osastolle Havekust ja hankintaosastolle Kansan Uutiset (25. 10. 2 829 §, 15. 11. 3 125 §).

Yleisten töiden lautakunnan asettama, *uusien virkojen perustamista* rakennusvirastoon sekä kaupungin *kuorma- ja henkilöautojen korjaustoiminnan* ja valvonnan keskittämistä tutkiva jaosto oikeutettiin kokoontumaan useammin kuin kolme kertaa (11. 5. 1 467 §).

Kaupungin huomattavimmista rakennus- ja suunnittelutehtävistä laadittujen painettujen selostusten julkaisemista varten kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan painattamaan hankintatoimistossa rotaprint-menetelmää käyttäen 250 kappaleen painoksena selostuksen, joka koski Marian sairaalan keskusrakennusta. Lautakunnan tekemän esityksen muista kohdista päätettiin pyytää kaupungin tiedoitus- ja suhdetoimintaa 19. 1. (ks. s. 131) selvittämään asetetun komitean lausunto (9. 2. 386 §).

Työmaakojujen tulipalojen ehkäisemiseksi laaditut paloturvallisuusohjeet. Kaupunginhallitus päätti, että toistaiseksi oli noudatettava paloviranomaisten laatimia seuraavia työmaakojuihin asennettavien tulisijojen paloturvallisuusohjeita:

Työmaakojuihin asennettavat tulisijat on rakennettava, mikäli mahdollista, sisäasiainministeriön päätöksessä rakennusten ja rakennusosien palonkestävyyden luokittelimisesta 6. 2. 1936 (81/36) annettujen määräysten 5 §:n VI A ja B kohtien mukaan, samalla noudattaen sisäasiainministeriön toukokuussa v. 1953 julkaisemia tulisijalaitteiden muurausohjeita.

Jos työmaakojuissa kuitenkin käytetään tulisijoja, jotka eivät täytä em. määräyksiä, kuten hehkuva- ja polttavapintaiset tulisijat, on noudatettava seuraavia ohjeita, joissa mainitut mitat ovat vähimmäismittoja:

1) Tulisija. Puulattialle asetetun tulisijan alustan tulee ulottua tulisijasta 30 cm ja sen suuaukosta 60 cm vaakasuoraan etäisyyteen. Puulattialla käytetään alustana 4 mm:n asbestihuopakkerrosta peitettyä metallilevyllä, jonka päällä on 12 cm:n paksuinen betonilaatta tai kaksinkertainen tiilieristys, kerrosten saumat ristikkäin.

Tulisijan ja alustan väliin jätetään ilmarako, niin että tuli- tai tuhkapölyn pohja on 25

cm:n korkeudella syttyvän permannon pinnasta ja on tulisia asetettava tukevasti alustalleen.

Jos tulisia on 60 cm lähempänä syttyvää seinärakennetta, on seinä suojattava alustan leveydeltä 1 m:n korkeuteen tulisian yläpinnasta syrjätiilimuurauksella. Tulisijaa ei saa asettaa 20 cm lähemmäksi syrjätiilimuuria. Tulisijan yläpuolella oleva metriä lähempänä oleva syttyvä kattopinta on suojattava alustan laajuisella suojuksella. Suojuksena käytetään kattopinnasta 5 cm:n päässä kauttaaltaan irti olevaa kova-asbestilevyä tai vastaavasti asennettua metallilevyä. Jos käytetään metallilevyä, on sen päälle asennettava 4 mm:n paksuinen asbestihuopa.

Myös muut syttyvät rakenteet, jotka ovat mainittuja suojaetäisyyksiä lähempänä, on suojattava vastaavasti.

2) Savutorvi. Savutorvi tehdään 0.75 cm paksusta teräslevystä, jatkokset hitsataan tai työnnetään tiiviisti 10 cm toistensa sisään. Väli- ja vesikaton sekä niiden väliin jäävän ullakkotilan kohdalla on savutorvi ympäröitävä 4 mm paksulla asbestihuopakerroksella ja sen päälle kierretyllä metallilevyllä. Tämän suojauksen kohdalle asetetaan savutorven ympärille niin laaja peltiputki, että sen ja savutorven väliin jää 15 cm:n ilmarako. Näitten savutorvien suojausten tulee alkaa 20 cm katon alapuolelta ja ulottua 10 cm vesikaton yläpuolelle. Ilmaraon tulee olla alapuoleltaan avoin. Lisäksi ei syttyviä aineita saa olla 10 cm lähempänä suojusputkea.

Jos savutorvi johdetaan syttyvärakenteisen seinän läpi ulkoilmaan, suojataan läpivientikohta kuten välipohjakin. Suojauksen tulee ulottua 20 cm seinän pintojen ohi. Jollei tulisian taustan suojamuuraus suojaa seinää läpivientikohdan ympäriltä, on seinän huoneenpuoleinen pinta suojattava 40 cm:n etäisyyteen savutorvesta kovalla asbestilevyllä, joka on 5 cm seinäpinnasta. Jos savutorvi on 60 cm lähempänä muita syttyviä rakenteita, on nämä suojattava 4 mm paksulla asbestihuovalla. Myös savutorven ympärillä on tällä kohtaa oltava 4 mm paksu asbestihuopa. Näin suojattuna on savutorven ja syttyvien rakenteiden oltava 20 cm:n päässä toisistaan.

3) Hoito. Tulisijan alustalle, sen yläpuolelle, sen suuluukun eteen tai savutorven ympärille ei mainittuja suojaetäisyyksiä lähemmäksi saa asettaa syttyviä irtotavaroita tai aineita. Vaatteiden kuivauskojuissa on tämä estettävä kiinteällä suojaverkolla.

Tulisijan tulee olla lämmityksen aikana vartioitu ja sen suuluukut kiinni.

Tulisija savutorvineen on nuohottava riittävän usein.

Jokaisessa huonetilassa, jossa on tilapäinen tulisija, tulee olla sammutusvettä (20. 9. 2 522 §).

Eräiden töiden aloittamisoikeus. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esitykset eräiden yleisten töiden ja tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan katutöitä sekä koulujen, sairaaloiden ym. rakentamista varten varattujen siirtomäärärahojen käyttämisestä kertomusvuonna (12. 1. 72 §, 26. 1. 217, 218 §, 1. 3. 654 §, 8. 3. 747 §, 12. 4. 1 162 §, 26. 4. 1 306 §, 5. 7. 2 026, 2 027, 2 048 §, 2. 8. 2 120 §, 4. 10. 2 670 §, 8. 11. 3 032 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 2 673 mk sähkövalaistuksen järjestämistä varten Tähtitorninmäen työmaaparakeihin (16. 2. 483 §).

Vielä kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Talorakennukset kuuluvaa siirtomäärärahaa Toukolan konepajan sosiaalinen rakennus enintään 3.35 mmk, jolloin rakennuksesta olisi jätettävä pois jalkasuihkut (5. 7. 2 041 §).

Työttömyystyöt. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin aloittamaan kaupunginhallituksen 25. 10. (ks. s. 198) työttömyystöiksi hyväksymät työt sitä mukaa kuin työllisyystilanne sitä vaatisi (29. 11. 3 242 §).

Kadut ja tiet. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esityksen Lauttasaaren eräiden katujen ja viemärien rakentamisesta (5. 7. 2 036 §, ks. s. 81).

Merkittiin tiedoksi, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli myöntänyt Otaniemen—Lehtisaaren—Kuusisaaren kylätien rakentamista varten valtionavustuksen. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin avustuksen maksamisen edellytyksenä oli, että Otaniemen—Lehtisaaren—Kuusisaaren kylätiekunta noudattaisi ko. tien poikkeileikkauksiin ja levennyksiin sekä tiehen kuuluvaan siltaan nähden kiinteistölautakunnan ja liikennelaitoksen lautakunnan asettamia vaatimuksia. Samalla kaupunginhallitus

päätöksi kehottaa yleisten töiden lautakuntaa maksamaan tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Kadut ja tiet kuuluvista määrärahoista Uusia katuja ja teitä, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan ko. kylätien rakentamista varten merkityn kertakaikkisen 25 mm:n suuruisen avutuksen Otaniemen—Lehtisaaren—Kuusisaaren kylätiekunnalle 5 mm:n erissä, siten että ensimmäinen erä oli maksettava heti, seuraavat kolme erää jokainen vasta sitten, kun piiri-ins. Erkki Koskinen olisi todennut, että edellistä maksettua erää vastaava kaupungin osuus rakennustyöstä oli suoritettu ja em. ehdot mainitun osuuden osalta täytetty. Viimeinen erä oli maksettava vasta sitten, kun koko tietyö oli suoritettu loppuun, kuitenkin sillä edellytyksellä, ettei kaupungin avustuksen kokonaismäärä saanut ylittää 30 % tien kokonaiskustannuksista (26. 4. 1 316 §, 3. 5. 1 375 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Rajametsäntie 33:n kohdalla oleva ajorata saatiin Kiinteistö-oy. Sahanmäen kustannuksella leventää 11 m:ksi, siten että 2.25 m:n levyinen jalkakäytävä talon kohdalla oli siirrettävä suunnitellun katuosan kohdalle, mikä oli korvattava jalkakäytävään tehtävällä pienellä kourulla (6. 9. 2 386 §).

Asuntotuotantokomitean toimesta perustettavat yhtiöt oikeutettiin rakentamaan 43. kaupunginosan kortteleiden n:o 43151 ja 43153 liikennettä palveleva tie komitean laadituttamassa piirustuksessa esitetyllä tavalla seuraavilla ehdoilla: 1) oikeudesta rakentaa ko. tie ei peritä korvausta; 2) kaupungille varataan oikeus tien käyttöön; 3) kaupunki ei tässä vaiheessa osallistu tien rakentamiskustannuksiin ja 4) kysymys tien kunnossapidon jakamisesta otetaan harkittavaksi sitten kun kortteliin n:o 43152 on rakennettu kansakoulu (2. 2. 325 §).

Evangelisluterilaisten seurakuntain Kirkkohallintokunnan anomuksesta kaupunginhallitus päätti, että Hangonkatu saatiin alentaa 12. kaupunginosan korttelin n:o 381 kohdalla seuraavilla ehdoilla: 1) kadun alentaminen on suoritettava rakennusviraston katurakennusosaston antamien piirustusten mukaisesti, 2) katurakennusosastolla on oikeus asettaa hakijan kustannuksella valvoja, jonka antamia ohjeita ja määräyksiä on työtä suoritettaessa noudatettava. Työn alkamisesta on katurakennusosastolle ilmoitettava vähintään 3 päivää aikaisemmin, 3) hakija suostuu ao. teollisuuslaitosten niin vaatiessa muuttamaan kadussa olevat vesi- ja kaasujohdot laitosten määräämällä tavalla, 4) hakija vastaa kaikesta haitasta tai vahingosta, joka työn johdosta mahdollisesti aiheutuu kaupungille tai kolmannelle henkilölle, 5) kaikki kadun alentamisesta ja kuntoonpanosta sekä johtojen muutoksista aiheutuvat kustannukset jäävät hakijan kannettaviksi. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa laadituttamaan katuprofiilin muutosehdotuksen (21. 6. 1 853 §).

Osakeyhtiö Hämeentie 15 -niminen yhtiö oikeutettiin korottamaan Lintulahdenkatua Sörnäisten rantatien ja Hämeentien välillä piirustusten n:o 4003 ja 4004 mukaisesti em. ehdoilla (15. 3. 862 §).

Ns. Talvitien ja sen jatkona olevien teiden kunnostamista koskevan ministeri H. Tiaisen ym. anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa hakijoille, että kaupunki voi liittyä osakkaaksi kylätien rakentamiseksi Naulakalliontieltä Helsingin—Porvoon maantielle perustettavaan kylätiekuntaan, sillä edellytyksellä että kaupungille määrätään tieyksiköt samoilla perusteilla kuin muillekin maanomistajille.

Samalla kaupunginhallitus päätti huomauttaa hakijoille, että tien suunta tulee tien pohjoispäässä mahdollisesti muuttumaan ja ettei tien kunnostamiseen tältä kohdin ollut syytä uhrata suuria kustannuksia (11. 10. 2 730 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa suostumuksensa Svanströmintien jatkeen rakentamiseen asemakaavaosaston 19. 11. päivätyn piirustuksen n:o 4172 mukaisesti, sillä ehdolla että työ suoritetaan tontinomistajien kustannuksella ja rakennusviraston katurakennusosaston antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa asettamaan katunimikilven Svanströmintie-Svanströmsvägen Laajasalontien ja Svanströmintien kulmaukseen ko. tien jatkeen tultua rakennetuksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti vapauttaa katurakennusosaston vanhan Stansvikintien osien kunnossapidosta ja oikeuttaa katurakennusosaston katkaisemaan vanhan Stansvikintien sivuajalla uudesta tiestä ko. piirustukseen merkityissä kohdissa (5. 12. 3 363 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki suostuu ottamaan osaa Marjaniemen teiden kunnostamiseen, sillä ehdolla että Marjaniemen kaikki kiinteistönomistajat eli myöskin ne,

jotka ovat kaupungin hoitaman Valtatien osan varrella, suostuvat osallistumaan hankkeeseen ja että ko. osuudet lasketaan tieyksikköjen muodossa huomioon ottaen tonttien pinta-alat, rakennusten huoneluvut sekä alueella vakinaisesti käytössä olevat autot ja hevoset (26. 4. 1 310 §).

Hollantilaisentien varrella olevien asunto-osakeyhtiöiden anottua sen kunnostamista kaupunginhallitus päätti, etteivät anomukset antaneet aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että kaupunki suostuu osallistumaan Hollantilaisentien varrella olevan tontin n:o 8 omistajana Hollantilaisentien päällystämiseen sanotun tontin osalta, sillä edellytyksellä että kaikkien muiden kadun varrella sijaitsevien kiinteistöjen omistajat suorittavat katu-osuuksiensa kestopäällystämisen. Samalla kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kaupungin osalle tulevien kustannusten suorittamiseen n. 150 000 mk v:n 1957 katujen ja teiden päällystykseen uusimista varten merkitystä määrärahasta (5. 12. 3 364 §).

V:n 1955 talousarvion yleisten töiden pääluokan luvun Kadut ja tiet määrärahoista Katujen ja teiden päällystykseen uusiminen, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, saatiin käyttää 16 713 683 mk ja kertomusvuoden vastaavalta tililtä 28 286 317 mk jäljempänä mainittujen katujen ja teiden päällystykseen uusimista varten seuraavasti: Uusi Porvoontie Marjaniemen ja Vartiokylän välillä 3.4 mmk; Uusi Porvoontie Vartiokylän ja kaupungin rajan välillä 4.4 mmk; Vanha Porvoontie Nummitien risteuksen ja kaupungin rajan välillä 8.5 mmk; Stansvikin tie Laajasalontien ja Esson risteuksen välillä 7.8 mmk; Konalantie Hämeenkylien tienristeyksen ja kaupungin rajan välillä 15 mmk; Herttoniemen valtatie Kulosaaressa 3.1 mmk; kaupungin katuosuuksia Mannerheimintieellä, Sturenkadulla ym. 2.8 mmk (25. 5. 1 618 §).

Saman pääluokan ja luvun määrärahoja Ajokaistojen ja korokkeiden merkitseminen, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, päätettiin käyttää jalkakäytävän rakentamista varten Simonkadulle talon n:o 4 kohdalle (31. 5. 1 651 §).

Runeberginkadun ja Museokadun risteuksen järjestelystä aiheutuvia töitä varten kaupunginhallitus päätti myöntää v. 1955 myöntämänsä määrärahan sijasta 5.7 mmk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan (26. 4. 1 304 §).

Em. määrärahoista myönnettiin vielä 140 000 mk rva Alma Laaksolle, sillä ehdolla että hän omalla kustannuksellaan purkaisi talousrakennuksen, joka oli Tapanilantien ja Metsäpurontien risteuksen järjestelyn esteenä (12. 1. 87 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan Kadut ja tiet -lukuun uusia katuja ja teitä varten merkityn siirtomäärärahan jakoa siten, että ko. tilille kaupungin hoitoon otettujen teiden perusrakennuksiin Esikauptungeissa varatusta 20 mmk:n määrärahasta saatiin käyttää 16 mmk Pakinlantien rakentamiseen Metsäpurontieltä Välitalontielle ko. työtä varten jo aikaisemmin myönnettyjen määrärahojen lisäksi (2. 8. 2 118 §).

Vielä kaupunginhallitus päätti hyväksyä Niittyläntien ja Huopalahdentien rakennettavaksi jäljempänä mainitussa laajuudessa. Tarkoitukseen saatiin käyttää em. pääluokkaan ja lukuun merkittyjä määrärahoja Asemakaavalain 31—32 §:ien mukaisia katutöitä, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, 31.4 mmk seuraavasti: Niittyläntien tasaus ja ajoradan päällystys 6 m leveäksi, jolloin tekemättä jäisivät reunakivet ja jalkakäytävät sekä paalujen n:o 26—41 välinen ajoradan levantäminen kuusi metriä leveämmäksi 10.6 mmk; Huopalahdentien itäisen puoliskon tasotus, jalkakäytävän rakentaminen reunakivineen ja ajoradan päällystys 7 m leveänä Munkkiniemen Puistotieltä tulevalle Tarvontielle saakka, jolloin tekemättä jäisivät osa ajorataa, polkupyörätiet, puistokaistat ja raitiotie 20.8 mmk (5. 7. 2 037 §).

Samaan pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 1 355 306 mk Vellamonkadun rakentamista varten korttelissa n:o 656 olevan tontin n:o 7 kohdalle (26. 4. 1 304 §); 715 000 mk Elontien ja Halkosuontien välisen kävelytien rakentamista varten (4. 1. 12 §); 175 000 mk Stadionin kaakkoiskaarteessa olevan tien aurausta haittaavien puiden poistamista ja tien tasottamista varten (4. 1. 13 §); 377 703 mk Helsingin—Vihtiin maantien takia Imatran Voima Oy:n johtoon rakennetun risteilyn aiheuttaman loppuerän suorittamista varten (5. 12. 3 358 §).

Seuraavia töitä varten päätettiin v:n 1957 talousarvioehdotukseen merkitä tarvittavat määrarahat: Liisankadun levantämistä varten ehdollisesti 11.1 mmk (2. 2. 317 §); vt Vanhasen ym. aloitteessa ehdotetun Oulunkylän Pikkukosken rannalle johtavan tien rakenta-

mista ja uimarannan kunnostamista varten (9. 2. 406 §); Oulunkylän vanhainkodin tieyhteyksien parantamiseksi, siten että Oltermannintie Kivalterintien ja Välimetsäntien välillä ja Kivalterintie välillä Oltermannintie—Mäkitorpantien lähellä oleva vanha tie rakennettaisiin väliaikaisesti 6 m:n levyiseksi (26. 4. 1 315 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota v. 1951 (ks. s. 192) tekemänsä päätöksen Santalan seisakkeelta Bengtsårin laiturille johtavan kylätien rakentamisesta sekä kehottaa yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa kiinteistölautakunnan sekä urheilu- ja retkeilylautakunnan kanssa tutkimaan Tammisaaren—Helsingin maantien ja Bengtsårin laiturin välisen tien järjestelyä sekä tekemään siitä tarvittaessa esityksen kaupunginhallitukselle (11. 10. 2 715 §).

Merkittiin tiedoksi, että Uudenmaan lääninhallitus oli hylännyt Liikesivistysrahaston valituksen, joka koski Porthaninkatu 5:n kohdalla olevan katuosuuden kunnostamista (28. 3. 996 §).

Maantiejatkojen pituuden määrittäminen. Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääninhallituksen päätökseen, jolla Helsingin kaupungin asemakaavoittamattomalla alueella olevien niiden maantiejatkojen pituudeksi, joista kaupunki on oikeutettu saamaan korvausta valtiolta, oli vahvistettu 48 947.6 m. Päätös oli voimassa 1. 1. 1955 lukien (4. 10. 2 669 §).

Ajoratojen talvipuhtaanapito. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupungin katujen puhtaanapitoon nähden seuraavaa:

1) kaupungin katujen ajorataosuuksien talvipuhtaanapito otetaan puhtaanapitovelvollisten suorittamaa korvausta vastaan rakennusviraston puhtaanapito-osaston hoidettavaksi sitä mukaa kuin kaupungin talvipuhtaanapitokonetilanne sen sallii ja sellaisessa kiireellisyysjärjestyksessä, että ensin otetaan kaupungin talvella puhtaanapidettäväksi I luokkaan kuuluvien katujen ajoradat, sen jälkeen II luokkaan kuuluvien katujen ajoradat ja viimeksi III luokkaan kuuluvien katujen ajoradat,

2) yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan irtisanomaan voimassa olevat katujen puhtaanapitosopimukset päättyviksi 31. 3.,

3) rakennusvirastoa kehoitetaan 1. 4. alkaen hoitamaan kaupungin omien, vieraiden valtioiden lähetystöjen, valtion ja seurakuntien katuosuuksien ajoratoineen ja jalkakäytävineen sekä kesä- että talvipuhtaanapito puhtaanapitovelvollisten suorittamaa korvausta vastaan,

4) rakennusvirastoa kehoitetaan sen lisäksi, mitä edellä 1) ja 3) kohdissa on päätetty, ottamaan hoidettavikseen ainoastaan sellaisten talojen ajoratojen talvipuhtaanapito, jotka välittömästi liittyvät edellä 3) kohdassa mainittujen talojen katuosuuksiin sekä sellaiset ajoradat, joiden hoitaminen kaupungin toimesta on rakennusviraston mielestä yleisen edun mukaista,

5) rakennusvirastoa kehoitetaan ottamaan hoidettavikseen myös edellä 4) kohdassa mainittujen katuosuuksien ajoratojen ja jalkakäytävien kesäpuhtaanapito,

6) talvipuhtaanapitosopimuksia ei tehdä tämän jälkeen urakkakorvausperustein, vaan sopimuksissa määrätään, että talvipuhtaanapidosta veloitetaan laskulla kaupungin todellisten kustannusten mukaisesti,

7) kesäpuhtaanapidosta veloitetaan kaupunginvaltuuston vahvistaman taksan mukaisesti,

8) yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan lähivuosien talousarvioehdotuksia laatiesaan harkitsemaan tarvittavien määrärahojen merkitsemistä talousarvioon uusien puhtaanapitokoneiden hankkimista varten rakennusviraston puhtaanapito-osastolle,

9) kaupunki ei suorita korvausta kiinteistöjen omistajille siinä tapauksessa, että tonttien kohdalle on sijoitettu linja-autopysäkkejä ja vuokra-autoasemia (2. 2. 314 §).

Em. uudelleenjärjestely oli saattanut sellaiset talot, joissa ei ollut talonmiestä suuriin vaikeuksiin, sillä katujen puhtaanapito ei ollut mahdollista ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia. Taloilla ei myöskään ollut mahdollisuuksia hankkia puhtaanapitoon tarvittavia koneita, joten ajoteiden kunto tulisi ilmeisesti laskemaan. Huolestuneina tilanteesta olivat Helsingin kiinteistöyhdistyksen yhtyneet johtokunnat esittäneet, että uudelleenjärjestelyn edellyttämät toimenpiteet kiireellisesti toteutetaan, ja että kaupungille hankitaan riittävästi koneita ainakin kaikkien I luokan katujen hoitamista varten. Yleisten töiden lautakunta oli kirjelmän johdosta ilmoittanut, että puhtaanapito-osasto tulee jatkuvasti huolehtimaan aikaisemmin sen hoidossa olleista I luokan ajoteistä. Kun II:n ja III luokan ajoteitä jätettäisiin pois ja kun kertomusvuoden talousarvioon merkityt ja jo tilatut työ-

koneet saataisiin käyttöön syksyyn mennessä, voisi osasto ottaa hoitoonsa entistä huomattavasti enemmän I luokan ajoteitä. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirjelmä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että hakijoille olisi lähetettävä jäljennös yleisten töiden lautakunnan lausunnosta (21. 6. 1 897 §).

Viemäriyöt. Katu-, vesijohto- ja viemäritöiden jouduttamista ja tehostamista käyttämällä yksityisiä rakennusliikkeitä koskevan vt Eriksson-Lihrin ym. aloitteen johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa: 1) käyttämään yksityisiä rakennusurakoitsijoita sellaisissa tapauksissa, jolloin töiden suoritusta voidaan tällä tavoin jouduttaa, kuitenkin huomioon ottaen, ettei tämä saa johtaa rakennusviraston työntekijäin lukumäärän vähentämiseen; 2) selvittämään kysymystä, missä määrin kaupungin töiden rakennuskustannuksia voidaan alentaa käyttämällä yksityisiä urakoitsijoita, ja 3) tekemään kaupunginhallitukselle sellaisia esityksiä, joihin edellä oleva mahdollisesti antaa aihetta (19. 1. 155 §).

Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadittaman viemärikustannusten osittelun katurakennusosaston 21. 10. 1955 päivätyyn karttaan merkittyä Oulunkylän aluetta varten. Alue käsitti korttelin n:o 28247, korttelin n:o 28265 tontit n:o 1 ja 2, korttelit n:o 28266—28268 sekä teollisuuskorttelit n:o 28295—28299. Samalla kaupunginhallitus päätti pyytää asiasta maistraatin lausunnon, minkä jälkeen jakoehdotus asetettaisiin asemakaavalain mukaisesti yleisön nähtäväksi (26. 1. 213 §).

Asunto Oy. Hakolahdentie 19 -nimisen yhtiön anomuksesta kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa asennuttamaan suunnitelman mukaiset viemäriputket Hakolahdentien vesijohtotyön käsittämälle katuosuudelle käytettävissään olevien määrärahojen puitteissa. Viemäriyöt saatiin suorittaa siihen vaiheeseen kuin kaupunginlakimiehen 10. 2. (ks. s. 82) päivätyin lausunnon mukaan oli mahdollista ilman, että kaupunki menetti oikeutensa korvauksen saamiseen tonttien omistajilta ko. töistä aiheutuvista kustannuksista. Samalla kaupunginhallitus päätti siihen nähden, ettei hakijan tontin kohdalle rakennettava viemäriä voitu toistaiseksi käyttää, että hakijan oli joko sovittava naapuritontin omistajan kanssa väliaikaisen pumppujohdon johtamisesta Isokäärrelle ja pumpattava likavesi sinne tai huolehdittava likaveden kuljettamisesta tankkiautolla johonkin sopivaan viemäriin (11. 5. 1 466 §).

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään v:n 1953 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Viemärit määrärahoista Uusia viemäreitä, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, Oravtien viemäriä varten myönnetystä määrärahasta jääneestä säästöstä 3.65 mmk Kivalterin- ja Käskynhaltijantien välisen pintavesiviemärin rakentamiseen (29. 11. 3 239 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa kertomusvuoden vastaavan määrärahan jakoa siten, että viemärin rakentamiseksi Paciuksenkadun lounaispuolelta Meilahden viemäritunneliin saatiin käyttää 1.86 mmk:n sijasta 2.56 mmk ja siten, että kokoojajohdon rakentamiseksi Herttoniemen puhdistuslaitokselta Myllypuron asuntoalueelle varattu 50 mmk:n määräraha vastaavasti alennettaisiin 49.3 mmk:aan (7. 6. 1 787 §).

Sotainvaliidiin Veljesliiton anomuksesta kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan rakentamaan Kyyluodontiehen viemärin vesijohtotyön yhteydessä ja käyttämään tarkoitukseen em. pääluokan ja luvun määrärahoja Asemakaavalain 31—32 §:n mukaisia viemärien rakennustöitä, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan ja ottamaan tällöin huomioon kaupunginvaltuuston tekemän (ks. s. 83) päätöksen Lauttasaaren katu- ja viemärien rakentamisesta määrättyyn vaiheeseen saakka. Samalla kaupunginhallitus päätti, että Takaniementien, Tiirasaarentien ja Kyyluodontien rakentaminen otettaisiin huomioon jaettaessa v:n 1957 talousarvioon asemakaavalain 31—32 §:ien mukaisia katutöitä varten merkittyjä määrärahoja (8. 11. 3 027 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan rakennuttamaan viemärin Lintulahdenkatuun Kulutusosuuskuntien Keskusliiton karttaan merkitylle välille B—C. Tarkoitusta varten myönnettiin em. pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista 1 mmk, sillä edellytyksellä että Kulutusosuuskuntien Keskusliitto puolestaan suorittaisi kaupungille mainitun viemäriosuuden kustannusten peittämiseksi 450 000 mk (11. 5. 1 460 §).

Samoista määrärahoista myönnettiin vielä 5.2 mmk Lumikintien lika- ja sadevesijoh-
tojen ja 850 000 mk Lumikintien rakentamista varten (14. 6. 1 837 §).

Herttoniemen palovartioasemaa varten rakennettavat vesi- ja viemärijohdot päätettiin yhdistää Kiinteistö Oy. Siilitie 1 -nimisen yhtiön omistaman rakennuksen vesi- ja viemärijohtoihin ko. yhtiön johtokunnan määräämin ehdoin, siten että kaupunki itse maksaisi työstä aiheutuvat kustannukset ja sitoutuisi vastaamaan mainittujen johtojen yhdistämisestä yhtiölle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista (13. 9. 2 462 §).

Konalan kylässä olevalle Rönnebo II -nimiselle tilalle RN:o 3¹¹⁵ rakennettavien talojen jätevesiä varten saatiin puutarhuri Arthur Rönqvistin anomuksesta rakentaa tilapäinen viemäri ja liittää se Jännetiellä sijaitsevaan yleiseen viemäriin seuraavilla ehdoilla:

1) hakija suorittaa rakennustyön omalla kustannuksellaan katurakennusosaston hyväksymien piirustusten mukaan, 2) katurakennusosastolla on oikeus hakijan kustannuksella asettaa rakennustyön ajaksi valvoja, jonka ohjeita työn suorittamisen ja rakennusaineiden suhteen on noudatettava, 3) hakija vastaa kaikesta haitasta ja vahingosta, mikä saattaa aiheutua kaupungille tai kolmannelle henkilölle ko. rakennustyöstä Konalantien alituksen yhteydessä tai muuten, 4) viemäri siirtyy korvauksetta kaupungin omaisuudeksi, jos kaupunki niin päättää ja hakijalle siitä kirjallisesti ilmoittaa, 5) sopimuksen tarkoituksena on, ettei millään tavoin vähennetä eikä vaaranneta kaupungin oikeutta saada ko. tonttialueiden omistajalta korvausta katujen ja viemäreiden rakentamisesta kaupungille aiheutuvista kustannuksista, vaikkakin mainitut tonttialueet rakennettaisiin jo ennen kuin asemakaava on alueelle vahvistettu. Tähän nähden sovitaan, että asemakaavalain 36 ja 41 §:ssä olevia määräyksiä korvauksen suoritusajoista ei ole sovellettava, vaikka rakennukset valmistuisivatkin ennen asemakaavan vahvistamista. Kaupungilla on siis oleva sellainen oikeus saada tontinomistajalta korvaus vastaisten katujen ja viemäreiden rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista kuin jos talo olisi rakennettu vasta asemakaavan vahvistamisen jälkeen, 6) ko. yksityisen viemärin rakentaminen ei osaksikaan vapauta hakijan hallinnassa olevia tonttialueita asemakaavalain ja sitä täydentävien määräysten asettamista velvollisuuksista. Sanotun yksityisen viemärin rakentamiskustannukset jäävät ko. tilalla RN:o 3¹¹⁵ sijaitsevien tonttialueiden omistajaa lopullisesti rasittamaan eikä näitä kustannuksia, ellei kaupunki siihen suostu, ole otettava huomioon asemakaavalain 40 §:ssä edellytetyjä, tontinomistajien korvattavia viemärirakennuskustannuksia vastaisuudessa määrättäessä ja tontinomistajien kesken jaettaessa, 7) tilan RN:o 3¹¹⁵ omistaja suorittaa sopimuksentekotilaisuudessa kaupungille korvausta ko. tonttialueiden arvioituna vastaisena viemärikustannusosuutena kaksi miljoonaa (2 000 000) mk. Tämä määrä vähennetään aikanaan siitä korvausmäärästä, joka mahdollisesti vastaisuudessa määrätään maksettavaksi kaupungille mainittujen tonttialueiden osalta viemärikustannusten korvauksena, kuitenkin siten, ettei kaupunki ole velvollinen suorittamaan tästä korvausmäärästä mitään takaisin edes siinäkin tapauksessa, että vastaavien tonttien osuus korvattavista viemärikustannuksista osoittautuisi mainittua korvausmäärää pienemmäksi tai ettei mitään korvausvelvollisuutta näille tonteille vahvistettaisi, 8) hakija on velvollinen johtamaan tilalta tulevat likavedet tontin eteläreunaan myöhemmin rakennettavaan yleiseen viemäriin, jos kaupunki tällöin niin vaatii, 9) tämä lupa on voimassa toistaiseksi, irtisanomisaikana kuusi kuukautta. Viemärin omistaja sitoutuu korvauksetta omalla kustannuksellaan poistamaan tai siirtämään viemärin lupakauden loppuun mennessä sekä niin vaadittaessa palauttamaan paikan alkuperäiseen kuntoon. (8. 3. 739 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus päätti myöntää hakijalle lykkäystä em. päätöksessä edellytetyn 2 mmk:n suuruisen viemärikustannusosuuden maksamisessa 31. 12. saakka, sillä ehdolla että puutarhuri Rönqvist luovuttaisi kaupungille vastaavan määrän velkakirjoja, jotka oli kiinnitetty Reimarsin vuokra-alueen korttelin n:o 20 tontin n:o 2 vuokraoikeuteen rakennuksineen aikaisemmin myönnettyjen yhteensä 1.2 mmk:n määräisten kiinnitysten jälkeen (2. 8. 2 113 §).

Seuraaville asunto-osakeyhtiöille, yhteisöille ja yksityisille henkilöille myönnettiin oikeus rakentaa anomuksensa mukaiset vesi- ja viemärijohdot erinäisin ehdoin: Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys, Kaisaniemenkatu 8, sadevesien kokoojakaivo Kaisaniemenkadun ja Puutarhakadun kulmaukseen Puutarhakadun puolelle 10 000 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan (Kh n jsto 25. 1. 5 145 §); Asunto Oy. Malminraitti n:o 8—10, umpiviemäri korttelin n:o 38115 tonteilta n:o 6 ja 7 Malminraittiin (Kh n jsto 7. 11. 6 647 §, 21. 11. 6 705 §); alakansak. op. Bertta Parkkola, umpiviemäri Malmin kylässä Opistotie 10:ssä sijaitsevalta omakotitontilta Helsingin maalaiskunnan v. 1939 rakenta-

maan viemäriin, joka laskee Längin puroon (Khn jsto 7. 11. 6 648 §); toim. joht. H. V. Tanskanen, Haagan kylässä omistamansa tilan RN:o 1²⁷³ viemäri tilan etelärajaa pitkin kulkevaan kaupungin viemäriin (16. 2. 473 §); Asunto Oy. Ruusutarhantie 3, korttelin n:o 29062 tontille n:o 8 Ruusutarhantietä etelään ja edelleen Korppaan ojaan (Khn jsto 14. 3. 5 424 §); Asunto Oy. Haagan Pappilantie 13, tontiltaan Haagan Pappilantien ja Artturi Kannistontien kulmassa olevaan viemäriin (4. 10. 2 668 §); hra Ilja Voinov, Etelä-Kaarelassa sijaitsevalta tontiltaan peltojen kautta Mätäojaan laskevaan ojaan (Khn jsto 7. 12. 6 762 §); Asunto Oy. Haagan Urheilutie 2, korttelin n:o 29009 tontilta n:o 2 Kylätien ja Haagan Urheilutien risteyksessä olevaan yleiseen viemäriin (Khn jsto 29. 12. 6 882 §); Oy. Hartwall Ab, Konalantieltä Pitäjänmäen vanhojen kansakoulurakennusten kohdalta teollisuustontilleen (3. 5. 1 372 §, 31. 5. 1 682 §); Oy. Rakennushiekka Etelä-Kaarelassa sijaitsevalle tilalle RN:o 7¹⁵ rakennettavasta autohuoltorakennuksesta Mätäojaan (Khn jsto 7. 11. 6 649 §); Asunto Oy. Tiilimäki 12, Tiilirinteeseen sen ja Rantapolun kulkemasta yhtiön tontin kohdalle (13. 5. 1 366 §); Asunto Oy. Tammitie 10, Riihitiehen yhtiön omistamalta tontilta, siten että viemäri liitetään korttelin n:o 30039 tonteilta n:o 4 ja 17 tulevaan viemäriin ja viemäriverdet johdetaan Huopalahteen (Khn jsto 7. 11. 6 646 §); Asunto Oy. Klaarantie 4, Pohjoisniementieltä Klaarantien tontin n:o 10 kohdalle (26. 1. 212 §); Asunto Oy. Puistokaari 13, Lauttasaaren korttelin n:o 31086 tontilta n:o 2 pitkin Puistokaarta Isokaarelle sekä väliaikainen viemäri Isokaaren ja Puistokaaren risteyksestä pitkin Isokaarta ja Kaakkurikujaa jo rakennettuun yksityiseen viemäriin (25. 5. 1 610 §); Asunto Oy. Sotkankuja 8, Lauttasaaren korttelin n:o 31069 tontilta n:o 5 mereen (7. 6. 1 790 §); Lauttasaaren seurakunnallinen työkeskus, Myllykalliontieltä työkeskuksen tontille (Khn jsto 27. 6. 6 066 §); Asunto Oy. Hakolahdentie 2, Lauttasaaren korttelin n:o 31093 tontilta n:o 4 Tallbergin Puistotien viemäriin (Khn jsto 26. 9. 6 413 §); dipl. ins. B.-E. Björnström, korttelin n:o 31079 tontilta n:o 5 tontin eteläpuolella olevan puistoksi varatun alueen läpi mereen (Khn jsto 3. 10. 6 461 §); Asunto Oy. Isokaari 40, korttelin n:o 31070 tontilta n:o 1 sen alapuolella olevien tonttien kautta mereen (Khn jsto 10. 10. 6 492 §); Asunto Oy. Puistokaari 1 ja Asunto Oy. Puistokaari 3—5, yhtiöiden omistamista rakennuksista Isokaaren poikki ja pitkin Viklakuja mereen (Khn jsto 24. 10. 6 573 §); Asunto-osakeyhtiö Luoteisväylä 23, tontiltaan osittain väliaikaisesti mereen (Khn jsto 7. 11. 6 650 §); Asunto Oy. Lielahdentie 15, korttelin n:o 31043 tontilta n:o 3 viereisen puistoalueen kautta mereen laskevaan yksityiseen viemäriin (Khn jsto 7. 12. 6 763 §); Asunto Oy. Pohjoiskaari 37, korttelin n:o 31017 tontilta n:o 9 Pohjoiskaaressa sijaitsevaa Viirikujaa pitkin mereen laskevaan väliaikaiseen yksityiseen viemäriin (Khn jsto 13. 12. 6 797 §); Asunto Oy. Puistokaari 19, tontiltaan Puistokaaren, Isokaaren, Vaskiniementien ja Vaskiniemenpuiston kautta kulkevaa yksityistä viemäriä pitkin mereen (Khn jsto 13. 12. 6 796 §); rakennushallitus, vahvistinasemaltaan Vanhankaupungin lahteen (Khn jsto 5. 9. 6 310 §); liik. harj. H. Sundström, tontilta Hernepellonkuja 10 Viikiniemessä Porvoontien alitse Vanhankaupungin lahteen (Khn jsto 3. 10. 6 460 §); varat. Aarne Kesänen, Vartiokylässä olevalta tontiltaan RN:o 2²³⁶ tontin RN:o 2¹³⁵ kautta Marjaniemenranta-nimisen kadun pohjoislaitaa tontin RN:o 2⁷⁵ itärajan kohdalla mereen (Khn jsto 3. 10. 6 462 §); Asunto Oy. Hiihtovuori, kaupungin omistamalle katumaalle Herttoniemessä (Khn jsto 24. 10. 6 575 §); Herttoniemen Yhteiskoulun Kiinteistöosakeyhtiö, Kettutielle tontin viereessä olevan puistokaistan kautta (Khn jsto 7. 11. 6 651 §); hra K. Pynnönen, Vartiokylässä Ruotsinsalmentie 16 olevalta tontiltaan sen viereisellä ojakaistalla olevaan avo-ojaan (Khn jsto 28. 11. 6 730 §); Helsingin evankelis-luterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunta, Tapanilan seurakunnallisen työkeskuksen tontilta sen läheiseen avo-ojaan (Khn jsto 25. 10. 6 610 §); hra August Lindgren, Tammisalossa Puikkari 5:ssä olevalta rantapalstaltaan RN:o 1²⁰³ mereen (Khn jsto 29. 12. 6 881 §); Oy. Gulf Ab. Laajasalossa olevalta öljyvarastoalueeltaan mereen (8. 11. 3 029 §); rak.mest. Leo Leinonen, korttelin n:o 28029 tontilta n:o 1 tontin viereiseen katuojaan toistaiseksi (Khn jsto 24. 10. 6 574 §); ylikonemest. Lauri Johansson ja autonkulj. Martti Suckman, Pakilan kylässä olevan tilan RN:o 4²⁰⁶ viemäri Papinmäentienissä olevaan yleiseen viemäriin (11. 10. 2 732 §).

Kansaneläkelaitokselle päätettiin ilmoittaa, että sen Kadetintiehen, Munkkiniemen Puistotien ja Riihitien välille rakentama viemäri siirtyy kaupungin omaisuudeksi 1. 7. (23. 2. 577 §).

Vesijohto- ja viemäriyöt oli yleensä suoritettava mm. sillä ehdolla, että kanavatyöt suoritettaisiin vesilaitoksen ja katurakennusosaston antamien ohjeiden ja piirustusten

mukaisesti, jotka oli työn aikana pidettävä nähtävinä työmaan toimistossa, että katurakennusosastolla oli oikeus asettaa hakijan kustannuksella rakennustyön ajaksi valvoja, jonka määräyksiä rakennusaineiden valinnassa sekä kanavan kaivu- ja täyttämistyössä oli noudatettava, että hakijat vastasivat kaikesta haitasta ja vahingosta, mikä työstä saattoi aiheutua kaupungille tai kolmannelle henkilölle, että kaupunki sai asettaa kanavaan korvauksetta vesijohdon sekä viemäriputket, ettei kanavan rakentaminen vapauttanut tontin omistajaa asemakaavalain tai sitä täydentävien määräysten asettamista velvollisuuksista eikä osaksikaan vapauttanut tonttien omistajia mainittujen säännösten mukaisesta vastaisten viemärien rakennustöiden korvausvelvollisuudesta sekä että viemärit ja hakijan sekä kaupungin yhteisesti kustannettavat vesijohdot jäivät korvauksetta kaupungin omaisuudeksi. Joissakin tapauksissa oli anojan velvollisuus hankkia sen yksityisen viemärinomistajan suostumus, jonka viemäriin hakijan viemäri aiottiin yhdistää.

Herttoniemen puhdistamo. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat, 14. 4. päivätyt Herttoniemen puhdistamon asemapiirroksen ja puhdistamon konekeskuksen pääpiirustukset (25. 5. 1 616 §).

Porolahden pumppuaseman suunnitelma päätettiin hyväksyä katurakennusosaston 26. 5. päivätyyn piirustuksen n: 8500/K2 mukaisena. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään pumppuaseman rakentamiseen Herttoniemen pumppuaseman rakentamiseen tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan merkittyä määrärahaa (14. 6. 1 831 §).

Suomenlinnan ja puolustusvoimien hallussa olevien lähisaarten viemäröimis- ym. suunnitelma. Suomenlinnan alueen komendantti oli lähettänyt kirjelmän terveydenhoitolautakunnalle, jossa oli mainittu mm. Suomenlinnan asuntojen vanhanaikaisuus ja huono kunto sekä viemärijohtojen puuttuminen ja jossa pyydettiin mm. että terveydenhoitoviranomaisten toimesta suoritettaisiin rottien ja tupajäärien hävittäminen ko. alueella. Terveydenhoitolautakunta oli ilmoittanut komendantille, että lautakunnan alaiset elimet ottavat tilauksesta ja maksua vastaan suorittaakseen rottien ja tupajäärien hävittämistä. Teollisuuslaitosten lautakunta oli ilmoittanut, että vesilaitos oli v. 1939 rakennuttanut maanalaisen vesijohdon Kaivopuistosta Harakan ja Särkän kautta Suomenlinnaan ja lisäksi oli saaressa vesijohtoverkkoa yht. 1 100 m, joten vesijohtoveden jakelu Länsi, Pikku ja Iso-Mustasaarella oli mahdollista. Vesijohtojen rakentaminen saaren kivitaloihin kuului kiinteistönomistajien tehtäviin. Kaupungin Suomenlinnassa olevien laitosten kasvavia tarpeita silmällä pitäen olisi kysymys yleisten töiden lautakunnan käsityksen mukaan taloudellisimmin ratkaistavissa suunnitelmallisen kokonaisratkaisun puitteissa. Viemäröimissuunnitelma ei kuitenkaan voitu vielä laatia, koska alueelle ei ollut hyväksytty asemakaavaa. Saarten omistussuhteiden ollessa vielä epäselvät ei myöskään ollut tietoa siitä, kuka maksaisi viemärien rakentamiskustannukset. Kaupungin velvollisuuksiin ei niiden rakentaminen kuulunut, koska alue kuului puolustuslaitokselle. Rakentamisen tulisi kuitenkin tapahtua kaupungin viranomaisten hyväksymällä tavalla ja olisi katurakennusosasto valmis neuvottelemaan väliaikaisten viemärien rakentamistavasta, niin että niitä myöhemmin voitaisiin mahdollisimman suuressa määrässä käyttää hyväksi lopullista viemäröintiä toteutettaessa. Saarten rantavesiä olisi myös mahdollisuuksien mukaan suojattava likaantumiselta. Kaupunginhallitus päätti, ettei asia vielä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että Suomenlinnan alueen komendantille lähetettäisiin jäljennös teollisuuslaitosten ja yleisten töiden lautakunnan lausunnoista (17. 5. 1 523 §).

Kulosaaren kartanon jäteveden puhdistamon rakentamista varten katurakennusosaston 12. 6. päivätyyn piirustuksen n:o 8362 mukaisesti myönnettiin 400 000 mk kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (21. 6. 1 898 §).

Talin puhdistamo. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rakennusviraston 4. 5. laatimat Talin puhdistamon esipuhdistusaseman pääpiirustukset, 13. 7. päivätyt jätevedenpuhdistamon kaasunpuhdistusaseman ja metaanikäymissäiliön konehuoneen pääpiirustukset sekä Talin puhdistamon asuinrakennuksen talorakennusosaston laatiman A-vaihtoehdon mukaiset piirustukset (17. 5. 1 519 §, 13. 9. 2 460 §, 12. 4. 1 163 §).

Kompostoimislaitoksen rakentamista Talin puhdistuslaitoksen yhteyteen koskevien Helsingin Puutarhaseuran ja Puutarhavielijäin Liiton kirjelmien johdosta kaupunginhallitus päätti hakijoille ilmoittaa, että kaupunginvaltuusto oli 7. 3. (ks. s. 86) kehottanut yleisten töiden lautakuntaa laatimaan suunnitelman ko. laitoksen rakentamisesta Talin puhdistus-

laitoksen yhteyteen, jossa osa asumajätteistä voitaisiin kompostoida yhdessä puhdistuslaitoksen lietteen kanssa (28. 3. 981, 997 §).

Marttilan kokoojajohdon jatkamista Etelä-Kaarelan kerrostaloalueelle koskevat katurakennusosaston 20. 3. päivätyt piirustukset n:o 8318, 8319, 12. 4. päivätyt piirustukset n:o 8333, 8334 ja 14. 4. päivätty piirustus n:o 8335 päätettiin hyväksyä (7. 6. 1786 §).

Jätteiden poiskuljettaminen esikaupunkialueilla. Yleisjaosto päätti ilmoittaa yleisten töiden lautakunnalle, ettei jaostolla ollut mitään sitä vastaan, että puhtaanapito-osasto antaa makkiastioita vuokralle yleisten töiden lautakunnan lausunnossa esitetyllä tavalla Khn jsto 25. 1. 5 152 §).

Ojat. V:n 1954 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Viemärit määrärahoista Uusia viemäreitä, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan myönnettiin 1.35 mmk Haltialan metsän reunaa pitkin kulkevan ojan perkaamista varten (19. 1. 162 §, 1. 11. 2 966 §) ja 7 800 mk Elontien ja Uudentuvantien välisen valtaojan perkauskustannusten kaupungin osuuden suorittamista varten (15. 11. 3 123 §).

Töölönlahden suojaaminen liialliselta leväkasvullisuudelta. Prof. H. Järnefeltin ko. asiaa koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti, ettei asia siinä vaiheessa antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että vastaisuudessa, kun rautatiealuetta Töölönlahden ja Eläintarhanlahden välillä olevan silta-aukon kohdalla ryhdyttäisiin laajentamaan, olisi pidettävä huolta siitä, että aukko veden vaihtumista silmällä pitäen jäisi niin suureksi kuin suinkin on mahdollista. Prof. Järnefeltiltä olisi silloin ennen asian ratkaisemista pyydetävä lausunto (5. 12. 3 357 §).

Kaupungin rantavesillä talvehtivien sorsien huolto määrättiin rakennusviraston tehtäväksi. Viraston olisi tarvittaessa käytettävä Uudenmaan Riistanhoitopiirin asiantuntijapua (22. 3. 923 §).

Istutukset. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin kunnostamaan Aleksis Kiven patsaan ympäristö puisto-osaston suunnitelman mukaisesti ja käyttämään tarkoitukseen 362 500 mk yleisten töiden pääluokan lukuun Istutukset kuuluvista määrärahoista Satunnaiset istuttamis-, koristelu- ja puhdistustyöt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan (5. 7. 2 053 §).

Helsingin lentoaseman koristeistutukset saatiin suorittaa käyttäen tarkoitukseen em. määrärahoja enintään 75 680 mk ja noudattaen kaupunginhallituksen v. 1955 (ks. s. 246) asettamia ehtoja (14. 6. 1 838 §).

Oulunkylän vanhainkodin puistotöitä varten myönnettiin 103 242 mk v:n 1955 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Työttömyys- ja avustustyöt määrärahoista Työttömyyden lieventämiseksi tarkoitetut työt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan (16. 2. 513 §, 12. 4. 1 138 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin Työväenteatterin Kannatusyhdistykselle vuokrattu n. 6 000 m²:n suuruinen alue lähiympäristöineen, joka alue oli tarkoitettu Vallilan ulkoilmateatteria varten, määrätään puisto-osaston hoidettavaksi puistoalueena 1. 1. 1957 alkaen. Mainitulle puistoalueelle tuli yleisöllä olla vapaa pääsy, kuitenkin niin että teatterilla oli oikeus poistaa sivulliset sen käyttöön vuokratulta alueelta näytäntöjen ja harjoitusten ajaksi ja muulloinkin, milloin teatterin toiminta sitä vaatii (30. 8. 2 334 §).

Leikkikentät. Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 144 000 mk Sepänkadun ja Tehtaankadun kulmauksessa sijaitsevan leikkikentän laajentamista ja aitaamista varten (17. 5. 1 499 §); 475 000 mk Brahenkentän leikkipuiston kaitsijarakennuksen rakennustöiden loppuun suorittamista varten (8. 3. 774 §) sekä 280 000 mk Näkinkujan leikkipaikan siirtämistä varten Viherniemenkadun ja Hakaniemenrannan väliseen kulmaukseen (18. 10. 2 799 §).

Bostadsaktiebolaget Eriksgatan 21 -nimisen yhtiön ym. anomuksesta kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin Lapinlahden puistikossa olevan lasten leikkialueen aitaamiseksi panssariverkkoaidalla ja käyttämään tarkoitukseen v:n 1955 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Istutukset kuuluvia määrärahoja Aikaisemmin rakennettujen leikkikenttien ja Alppilan toisen lammikon aitaaminen panssariverkkoaidalla (1. 3. 656 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rakennusviraston talorakennusosaston 4. 6. päivättyyn Auran sairaalan alueen istutuksia, aitoja, teitä ja leikkikenttiä koskevaan piirustukseen merkityn suunnitelman. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan 4. 6. ja 19. 6. päivät zissi kustannusarvioissa mainitut

työt kertomusvuoden kesän ja syyskauden aikana sekä myöntää tarkoitusta varten 7 773 200 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että mainittu leikkikenttäalue luovutetaan Auroran sairaalan käyttöön (5. 7. 2 010 §).

Malmin Seudun Kiinteistönomistajat -nimisen yhdistyksen anomuksen johdosta päätettiin Immolantie 51:n kohdalla oleva tontti sekä Tapanilantien varrella oleva kaupungin omistama alue varata leikkipaikoiksi (26. 4. 1 274 §).

Muistopatsaat ja -laatat. Kaupunginhallitus päätti, että presidentti K. J. Ståhlbergin patsas saadaan sijoittaa Eduskuntatalon pohjoisen siipirakennuksen edustalle kuitenkin siten, että patsaan lopullisessa sijoituksessa oli otettava huomioon alueen tulevien järjestyksen aiheuttamat näkökohdat asemakaavaosaston ohjeiden mukaisesti (7. 6. 1 766 §).

Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto oikeutettiin pystyttämään Paasivuori-muistopatsas Paasivuorenkadun puistikkoon. Hakijaa kehoitettiin lähettämään kaupunginhallitukselle lopullinen ehdotus patsaan sijoitukseksi. Ennen kuin kaupunginhallitus on sanotun ehdotuksen hyväksynyt, ei patsaan pystyttämiseen saanut ryhtyä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa ryhtymään aikanaan toimenpiteisiin Nyrkkeilijät-patsaan sijoittamiseksi muualle, sopivaan paikkaan (26. 1. 226 §).

Hallituskadun taloon n:o 15 sijoitettavan muistolaatan hankkimista varten kaupunginhallitus myönsi 150 000 mk yleisistä käyttövaroistaan. Laatassa tulisi olla seuraava teksti suomen- ja ruotsinkielellä: »Tässä rakennuksessa kokoontui Suomen eduskunta 1911—1930 ja hyväksyi joulukuun kuudentena päivänä 1917 Suomen itsenäisyysjulistuksen.» (29. 11. 3 249 §).

Kivikasojen poistaminen. Valtion Seerumlaitoksen esitettyä korttelissa n:o 711 olevien kivikasojen poistamista kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei sen käsityksen mukaan kaupunkia vaihtosopimuksen perusteella voitu velvoittaa poistamaan ko. kivikasoja, koska ne olivat olleet tontilla n:o 3 jo ennen vaihtosopimuksen tekemistä (3. 5. 1 342 §).

Käymälät. Kaupunginhallitus päätti, että vuokrattaessa paikkoja uusia ja uudelleen-rakennettavia autonhuoltoasemia varten oli, ellei vuokrasopimuksessa toisin määrätty, yleinen käymälä sijoitettava autonhuoltoaseman yhteyteen vuokrasopimuksessa lähemmin määrättävällä tavalla, jolloin oli erityisesti otettava huomioon, ettei kulkutie käymälään saanut johtaa tulenarkojen nesteiden jakelukohdan kautta ja että käymälä muutenkin oli sijoitettava siten, että sen käyttö mahdollisimman vähän häiritä autonhuoltoaseman toimintaa (19. 4. 1 230 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat 16. 6. päivät Kaisaniemen urheilukentälle rakennettavan käymälä- ja peseytymisrakennuksen pääpiirustukset sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan lukuun Urheilukentät ko. tarkoitusta varten merkittyä määrärahaa enintään 360 000 mk:lla (2. 8. 2 088 §).

Suomen Suurkiset 1956 -nimisen yhdistyksen ja Oy. Yhtyneet Ravintolat Ab:n anomuksesta sallittiin suurkisojen osanottajien ja Saksan Liittotasavallan teollisuusnäyttelyn telttaravintolan asiakkaiden käyttöä Messukentän käymälää sillä ehdolla, että anojat maksaisivat kaupungille ennakolta 20 000 mk käymälän käytöstä (21. 6. 1 900 §, Khn jsto 26. 9. 6 409 §).

Seuraavat mukavuuslaitokset päätettiin poistaa: Hietalahden rannassa ja Punavuorenkadun ja Telakkakadun kulmassa olevat vedenheittopaikat sekä Lapinlahden puistikossa oleva mukavuuslaitos. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa yleisten töiden lautakuntaa huolehtimaan maanpäällisten vedenheittopaikkojen aiheuttamien haittojen poistamisesta käyttäen entistä tehokkampia hajunpoistomenetelmiä (19. 1. 153, 154 §, 1. 3. 656 §).

Koristekasvien luovuttaminen eri tarkoituksiin. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin suorittamaan A-Messuhallin esiintymislavan ja sen ympäristön koristelu Suomen Marsalkka Mannerheimin 28. 1. vietettävää muistojuhlaa varten. Tarkoitukseen saatiin käyttää 5 000 mk yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista ao. määrärahoista. Juhlatoimikunnan käyttöön saatiin luovuttaa 400 soittoa samana päivänä Suomen Marsalkka Mannerheimin haudalla järjestettävää kunnianosoitusta varten (Khn jsto 18. 1. 5 092 §).

Reumayhdistykselle luovutettiin korvauksetta lainaksi kaksi laakeripuuta yhdistyksen 18. 10. yliopiston pienessä juhlasalissa vietettävää vuosijuhlaa varten, sillä ehdolla

että yhdistys suorittaa puiden kuljettamisesta aiheutuvat kustannukset (Khn jsto 24. 10 6 549 §).

YK-aiheisen näyttelyn kasvi- ja kukkakoristelun järjestämisestä aiheutunut lasku 2 400 mk päätettiin maksaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (Khn jsto 4. 1. 5 014 §).

Penkkien kuljettamisesta Haapaniemen kentältä Eläintarhan kasvihuoneeseen Eläintarhan ajoin ajaksi aiheutunut lasku 6 163 mk saatiin suorittaa samoista määrärahoista (Khn jsto 20. 6. 6 004 §).

Liputus. Kertomusvuoden aikana järjestettiin liputus eräissä tilaisuuksissa, joista mainittakoon: kansakoulun suurjuhlat (Khn jsto 25. 4. 5 660 §, 4. 7. 6 084 §); Helsingin ja Tukholman välisen nuorison kulttuurikilpailu (Khn jsto 13. 12. 6 767 §); Tähtitorninmäellä 6. 12. ja juhannusaattona (Khn jsto 11. 1. 5 061 §, 2. 8. 6 145 §); Pohjoismaiden kunnallisten revisorien kokouksen yhteydessä (Khn jsto 6. 6. 5 921 §, 9. 8. 6 208 §); luis-telun EM-kisojen aikana (Khn jsto 11. 4. 5 561 §); Seurasaaren juhannusvalkeat -nimi- sessä tilaisuudessa (Khn jsto 6. 6. 5 908 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin omistamissa kiinteistöissä on liputettava Pohjolan Päivänä 30. 10. (25. 10. 2 832 §).

Anastetun omaisuuden poistaminen luettelosta. Yleisjaosto päätti, että erään työmaan työmaaparakista anastettu valurautainen kamiina ja katurakennusosaston kaivinkoneesta n:o 2 anastettu akkumulaattori saatiin poistaa kalustoluettelosta ja varastokirjanpidosta (Khn jsto 18. 4. 5 645, 5 646 §).

Vahingonkorvaukset. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 41 255 mk Mannerheimintie 9 -nimiselle yhtiölle talon ohi ajaneen auton sinkoamasta kivistä särkyneen ikkunan korvaamiseksi (Khn jsto 26. 9. 6 415 §); 13 000 mk kirvesmies Arvo Laineelle Puutarhakadun vedenheittopaikassa tervaantuneen puvun korvaamiseksi (Khn jsto 29. 8. 6 274 §); 26 030 mk Kalle Ekman Oy. -nimisen kuljetusliikkeen kuorma-autolle Salmisaaren lumenkaatopaikalla aiheutuneiden vaurioiden korvaamiseksi (Khn jsto 27. 6. 6 069 §); 4 450 mk leskirva Ellen Lönnqvistille hänen talorakennusosaston työ- maalla tapaturmaisesti kuolleen miehensä ruumiinavaus- ja todistajapalkkion suoritta- mista varten (Khn jsto 19. 12. 6 841 §); 10 491 mk rva Kaisu Toiviaiselle kaatumisesta aiheutuneiden lääkäri- ym. palkkioiden korvaamiseksi (Khn jsto 4. 7. 6 133 §).

Yleisten töiden pääluokan lukuun Kadut ja tiet kuuluvista määrärahoista Katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapito saatiin autonkulj. B. Lehtiselle suorittaa 23 365 mk korvaus kaupungin lumenaurauksessa särkyneestä auton vaihdelaatikosta (Khn jsto 4. 7. 6 129 §).

Samaan pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 4 905 mk Oy. Federley Ab:n ja 3 250 mk Pinoaron autokoulu-, korjaamo- ja kuljetusliik- keen autoille Kansakoulukatu 3:n katolta pudonneen lumen aiheuttamista vahingoista (Khn jsto 4. 7. 6 131 §); 603 402 mk autonkulj. Veikko Salon kuorma-autolle yhteenajossa sattuneen vaurion korvaamiseksi (Khn jsto 4. 7. 6 130 §); 320 000 mk autonkulj. Bjarne Böckermanille korvauksena hänen kuorma-autolleen Taivallahden lumenkaatopaikalla sattuneista vahingoista (Khn jsto 9. 5. 5 773 §).

Katurakennusosaston työntekijä Olavi Lahtiselle saatiin ao. työmäärärahoista suo- rittaa 500 mk:n korvaus työssä särkyneistä silmilaseista (Khn jsto 29. 2. 5 336 §).

Yleisjaosto päätti vapauttaa puisto-osaston työntekijä Antti Salosen suorittamasta sitä 50 309 mk:n suuruisista laskua, joka oli aiheutunut hänen käytössään vahingossa rik- koutuneen maajärsijän korjaamisesta (Khn jsto 29. 2. 5 334 §).

Konepajatoimikunta

Konepajatoimikunnan jäseniksi kertomusvuodeksi valittiin kaup.ins. Walter Starck puheenjohtajaksi sekä jäseniksi mittarintark. Jonnu Kallio, työpajains. Erkki Katajisto, korjauspajan esimies Adolf Lindgren, korjauspajan pääll. Veikko Martola, konepajamest. Pentti Oraste, koneasent. Otto Päivinen, käyttöins. Reinhold Succo ja sähköasent. Erkki Timonen (12. 1. 75 §).

11. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen lautakunnan kokoukset. Kumoten liikennelaitoksen lautakunnan 26. 8. 1955 tekemän päätöksen, joka koski laitoksen toimitusjohtajan oikeutta harkin-